

Děčko

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ
Březen 2024

Domov pro seniory Velké Meziříčí
příspěvková organizace

Zdenky Vorlové 2160
594 01 Velké Meziříčí

Obsah

<i>BLAHOPŘÁNÍ</i>	<i>3</i>
<i>VÝROČÍ A REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI BŘEZNA</i>	<i>4</i>
<i>ZE ŽIVOTA DOMOVA</i>	<i>5</i>
<i>STÁLÁ NABÍDKA.....</i>	<i>6</i>
<i>CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V ÚNORU.....</i>	<i>7</i>
<i>FOTOGALERIE</i>	<i>8</i>
<i>BŘEZEN.....</i>	<i>10</i>
<i>PRANOSTIKY.....</i>	<i>12</i>
<i>MEZINÁRODNÍ DNY.....</i>	<i>12</i>
<i>PŘÍBĚH PRO POTĚCHU DUŠE</i>	<i>14</i>
<i>ZE SVĚTA ZAJÍMAVOSTÍ.....</i>	<i>15</i>
<i>ROZHOVOR</i>	<i>18</i>
<i>VTIPY</i>	<i>20</i>
<i>Z KUCHYNĚ</i>	<i>21</i>
<i>HÁDANKY.....</i>	<i>23</i>
<i>SEZNAM ZDROJŮ</i>	<i>25</i>

Březnové narozeniny

Františka Žejšková

Milada Drápelová

Zuzana Holíková

Josef Batelka

Vlasta Pelánková

Josef Žák

Jaroslava Kratochvílová

Jiří Janeček

*Jaro nelení, louky pilně zelení.
I denní světlo zůstává déle,
hned se s radostí vstává z postele.
Ranní mrazík deštík střídá,
aby o vodu nebyla bída.*

VŠE NEJLEPŠÍ OSLAVENCŮM !!

Výročí a regionální osobnosti března

100. výročí úmrtí

Vilém SLEZÁČEK – voják, 1. světová válka

Narození: 13. 5. 1875 Dědice (Moravské Budějovice)

Úmrtí: 6. 3. 1924 Kroměříž

Studoval nižší gymnázium v Třebíči, kadetní školu v Králově Poli ukonč. 1892, sloužil v Praze, Benešově u 102. pěšího pluku c. k. armády. Absolvoval odbornou školu v Praze (1903), sloužil u 32. pěšího pluku, u plzeňských pětatřicátníků a na ministerstvu války (1911-15) jako manipulační a konceptní důstojník. Po vypuknutí 1. sv. války bojoval na východní frontě, ve východní Haliči, průlom u Gorlice. Působil jako velitel u IV. praporu pohraničních myslivců, jako okupační velitel Tirany. V době vzniku Československa byl pověřen velením 35. čs. pěšího pluku. 2. 12. 1918 byl jmenován inspektorem pro západní Čechy, podřízeny mu byly všechny vojenské jednotky na tomto území. Účastnil se bojů proti Maďarům u Košic a Přerova, bojů na Těšínsku, v roce 1921 přebírá velení 23. pěší brigády. V roce 1923 byl jmenován brigádním generálem a zástupcem zemského vojenského velitele v Užhorodě. 14. 1. 1924 ze zdravotních důvodů přeložen do výslužby.

Ze života domova

Během února se přistěhovaly:

Anna Konečná z Velkého Meziříčí

Josefa Coufalová z Velkého Meziříčí

Božena Zelená z Velkého Meziříčí

Marie Havelková z Laviček

Františka Nováková z Pustiny

Během února odešli z našich řad:

Anna Doležalová † 1. února 2024

Marie Bartáková † 4. února 2024

Milada Olivová † 11. února 2024

Ivan Brabec † 22. února 2024

Stálá nabídka

KNIHOVNA - knihovnu lze navštívit kdykoli po domluvě na recepci

AKTIVITY

Každý všední den.....ranní hlášení

Pondělí..... pedikúra

Úterý..... individuální canisterapie, holič
.....cvičení/tvoření

Středa..... prac. činnosti

Čtvrtek.....cvičení/ tvoření

Pátek.....modlitba a mše svatá od 9:30

Kadeřnice, cvičení, keramika, procházky, skupinové canisterapie a manuální činnosti probíhají po domluvě s aktivizačními pracovníci.

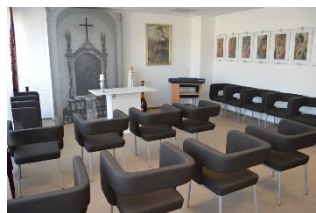
SCHRÁNKY DŮVĚRY - V domově jsou umístěny 4 schránky, kam je možné umístit vzkazy, stížnosti, připomínky či podněty k poskytování služeb v domově. S napsáním vzkazu může pomoci personál, rodina nebo dobrovolník.

Schránky důvěry v domově naleznete:

- 1. se nachází v přízemí – u vstupu do terapeutické zahrádky
- 2. je umístěna v 1. patře – u schodiště při vcházení na chodbu 2B
- 3. je ve 2. poschodí – u schodiště na brance s fototapetou plotu
- 4. schránka je přenosná a pravidelně se přenáší po pokojích

PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ

- Terapeutická zahrádka za domovem
- Atrium v přízemí
- Venkovní terasy ve 3. poschodí
- Kaple
- Knihovna
- Keramická dílna
- Jídlna
- Společenské místnosti v každém podlaží: 1A, 2B, 3B
- Dětský koutek ve vstupu do zahrady
- Park

Co se dělo u nás v domově v únoru

Zatímco se střídal leden s únorem, v domově jsme drali peří. Příjemně teplejší únor už nám dokonce sem tam dovolil vyjít na zahrádku a přivítat první poslíčky jara. Trávník se začíná zelenat a ukazují se i nové rostlinky rašící z cibulek sázených loni v říjnu.

Než přišla postní doba, čekalo nás masopustní veselí a s ním průvod masek doplněný zabijačkou. Zabijačku jsme stihli na konci ledna a za námi je i masopust konaný v pondělí 5. února. Masky byly originální. Mohli jste vidět, jak vypadá strašlivý pirát, dítě květin, matka představená, krásná Sněhurka, muchomůrka červená, přísná kantorka se studenty, Karkulka, zdravotní sestra s pacientem, čertice, kuchařka a spousta dalších originálních převleků. Průvod masek doplnila kapela Lichbend z Kamenice.

Ve čtvrtek 8. února jsme se pro změnu usadili do lavic na U3V a vyslechli zajímavou přednášku na téma: imunita.

V přízemí byl nainstalovaný nový automat na kávu, který je klientům, personálu i dalším návštěvníkům domova k dispozici od pátku 9. února.

Další týden v úterý 13. února v prostorách U3V probíhala ochutnávka a prodej belgické čokolády a pralinek.

Začátek postní doby – Popeleční středa - se letos spojil s krásným valentýnským svátkem a potrvá do posledního březnového zeleného čtvrtečního večera. Poté následuje Velký pátek. Popeleční středa je dodnes dnem přísného půstu a připomíná lidstvu pomíjivost pozemského života. Neměli bychom příst, šít, štípat dříví ani drát peří. Kdo tyto rady porušil, hrozilo mu pokousání od blech, nenesly mu slepice nebo kulhaly krávy.

Středečního Valentýna 14. února jsme si připomněli oblečením růžové barvy.

Další přednáška na U3V na téma mikrobion byla rozdělena na dvě části. Úvodní část proběhla ve čtvrtek 15. února, téma bylo dokončeno v rámci další výuky U3V ve čtvrtek 22. února.

První týden postní doby jsme poctivě pracovali. Tkali jsme koberce, pekli nádivku, vyráběli králíky a srdíčka z větviček na jarní výzdobu.

V pondělí 26. února nás honila mlsná. Navštívila nás děvčata z Výchovného ústavu ve Velkém Meziříčí a usmažila pro nás spoustu bramboráčků. A protože bez práce nejsou koláče, alespoň jsme pomohli nastrohat brambory a oloupat česnek. Jak krásně to tu vonělo.

V úterý 27. února se na U3V konala stravovací schůze s nutriční terapeutkou. Probrali jsme velikonoční jídelníček a během setkání jsme se dotkli témat jako jsou třeba: tousty, celozrnné pečivo, ovoce, kynuté knedlíky, kuskus, bulgur nebo zmrzlina.

Poslední den letos přestupného února byl čtvrtek a my jsme se opět vzdělávali na Univerzitě třetího věku, tentokrát přednáškou na téma: superpotravin.

Fotogalerie

Březen

Lidové zvyky a tradice

V římském kalendáři byl březen původně prvním měsícem v roce, neboť zima byla obdobím bez měsíců. V mnoha evropských jazycích je název měsíce March, Marec a je odvozen od latinského Martius, což je pojmenování podle mytologického Marta, boha války a zemědělství. Český název měsíce se odvozuje od březosti samic, ale jazykovědci se spíše přiklánějí k variantě, že březen je pojmenován podle bříz, kdy raší a rozvíjejí své pupínky.

Rytmus tradičního venkova se pomalu stěhoval ze světnice ven, na dvůr a zahradu, na pole, do lesa. Začínal nový hospodářský rok, čas obnovujícího se života přírody a nakročení k nejdůležitějšímu vegetačnímu období pro zemědělství, létu.

Hospodáři pozorovali, kdy přiletí ptáci ze zimovišť, kdy se objeví v půdě žížaly, odkud fouká vítr a v které dny je sucho či celé dny prší. Předpovídali tak, jaká bude úroda, nebo si pamatovali, kdy je vhodné začít které práce. Lidé tak věděli, že na začátku března často přichází takzvaná Řehořská zima, kdy k nám přijde příliv chladného vzduchu ze severu. Toto studené období je nazvané podle sv. Řehoře I. Velikého, který má svátek 12. března a pranostika praví: O svatém Řehoři mrazy přituhnou a vše umoří. Po Řehořské zimě přicházelo oteplení a jaro definitivně zvítězilo nad zimou na sv. Josefa, který má svátek 19. března.

Na Josefa se lidé radovali a veselili, odhazovali těžké zimní oblečení, podle počasí odhadovali bohatost letošní úrody nebo

předpovídali, jaké bude jaro. A jelikož k probouzejícímu se jaru patří láska, na josefských poutích kupovali chlapci svým láskám srdce z perníku na znamení věrnosti. Děvčata zase vysévala osení, aby se na Velikonoce dozvěděla, jestli bude brzy svatba.

Jakmile rozmrzla půda a bylo vyhovující počasí, vyjelo se na pole k první jarní práci a tou byla orba, jejíž kvalita ovlivnila budoucí úrodu. Proto byla první orba tak spojena se zvyky a magickými obřady - hospodář pokropil sebe, pluh i zem svčcenou vodou a požehnal pole i první brázdu křížem. Když se vrátil domů, polila ho hospodyně vodou, aby byl při síle i v dalších dnech. Jaro začíná podle kalendáře jarní rovnodenností 21. března. Den už naplňuje tma jen z půli, slunce nabírá na síle a obdělaná půda byla připravena přijmout setbu.

Také probíhá dlouhé čtyřicetidenní postní období, které směřuje k prvnímu velkému cyklu zvyků - Velikonocím. Dva týdny před Velikonočním pondělím vynášeli lidé o Smrtné neděli ze vsi slaměnou postavu v ženských šatech. Ta symbolizovala Smrt, konec zimy a všeho, co si lidé spojovali s temnou a dlouhou zimou a chtěli se toho zbavit, aby mohli dál v klidu a spokojeně žít. Smrtce se říkalo různě, podle kraje, kde byla do potoka za bujarých zpěvů vhazována.

Pranostiky

Kolik mlh v březnu, tolik lijavců v červenci.

V březnu sedlák stromy osekává, ale kabát ještě nesundává.

Hřmí-li v březnu, sněží v máji.

Březen umí sníh a led rozehrát, ale chce-li i nadělat.

Na svatého Bedřicha slunko teplem zadýchá.

Zima, kterou Tomáš nese dlouho námi ještě třese.

Čtyřicet mučedníků - čtyřicet mrazíků.

Na svatého Řehoře den s nocí v jedné míře.

Je-li na sv. Josefa vítr, potrvá čtvrt roku.

Svatý Josef s tváří milou končí zimu plnou.

Když noc na Matičku jasno, bude úroda, krásno.

O svaté Balbíně je už po zimě.

Březnový chlast, přinese ti slast. Dubnový chlast, na srdce mast.

Květnový pití, je ti na...

Je-li na Josefa dlouho vidět, zpij se, až se budeš stydět.

Mezinárodní dny

1. pátek v březnu - Světový den modliteb

1. března (30. února) - Mezinárodní den omylů v kalendáři

1. března - Mezinárodní den civilní ochrany

2. března - Mezinárodní den zasnub, den boje spisovatelů za mír

3. března - Světový den divoké přírody

6. března - Den jódu

8. března - Mezinárodní den žen, Světový den ledvin

9. března - Den Barbie

11. března - Evropský den mozku, Světový den míru, dialogu a filmu

14. března - Den pí, Mezinárodní den akcí pro řeky proti přehradám

15. března - Světový den spotřebitelských práv

17. března - Den svatého Patrika

18. března - Mezinárodní den nenávisti

19. března - Mezinárodní den invalidů

20. března - Světový den frankofonie, Světový den divadla pro děti a mládež, Světový den štěstí, Světový den vrabců

21. března - Mezinárodní den lesů, Mezinárodní den loutkového divadla, Mezinárodní den zdravého spánku

21. března - Světový den Downova syndromu, Světový den poezie

22. března - Světový den vody, Světový den mimů

23. března - Světový den meteorologie

24. března - Den Horské služby v ČR, Světový den boje proti tuberkulóze

26. března - Světový den boje proti epilepsii

27. března - Světový den divadla

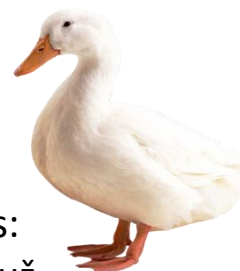
28. března - Den učitelů v ČR

Příběh pro potěchu duše

O ženách z roku 1868

Jednou přišel pán Ježíš se sv. Petrem do vsi. Když vstoupili do nejbližší chalupy, seděl hospodář na prahu a pletl punčochu. Tu pán Ježíš se tázal: „Muži, proč konáš práci, která se sluší ženě?“ Muž odpověděl: „Nemám ženy.“ Na to pravil Kristus: „Nuže, já pošlu ženu k tobě a za rok a za den mně uvidíš.“ Muž děkoval s radostí a Kristus se sv. Petrem šli dál. Když přišli k druhé chalupě, opět hospodář seděl na prahu a předl. „Muži, proč vykonáváš ženskou práci?“ pravil Kristus. „Protože nemám ženy,“ odpověděl muž. „Pošlu ti tedy nějakou,“ pravil Kristus a přislíbil, že do dne a do roka opět se dostaví. Na to přišli k třetí chalupě a tam hospodář stál u necek a pral košile. I ten neměl ženy a Kristus mu slíbil, že mu ženu pošle. A tak šel od domu k domu, a všude byl muž, který konal ženskou práci a všude pověděl Kristus to samé, co již prvnímu byl řekl. Na to se sv. Petrem opustil vesnici.

Za chvíli na silnici potkali husu. Tu promluvil Kristus několik slov a hle, husa ihned proměnila se v ženu. Tuto pán Ježíš poslal do domu prvního muže a šel se sv. Petrem dále. Za nějaký čas potkali páva, toho také Kristus proměnil v ženu, kterou pak poslal do domu druhého. Na to pak potkali kočku, později holuba, na to opět hada. Pak uviděli straku, potom včelu a pak srnku, později vránu, pak sovu, rybu, a ještě všeliká i nečistá zvířata, která Kristus proměnil v ženy, jež poslal mužům.

Když bylo do dne a do roka, šel pán Ježíš se sv. Petrem touže cestou a zastavil se v prvním stavení. Hospodář ihned ho poznal, ale mračil se. „Nuže, jak jsi se svou ženou spokojen?“ ptal se Kristus. „Ach, pane, velkou službu jsi mi neprokázal,“ vzdychal muž, „moje žena jest přihlouplá a štěbetá celý den jako husa.“ Kristus se usmál a šel do

druhého domu, kam poslal páva. Opět se tázal hospodáře, kterak jest spokojen se svou ženou, ale vzdychaje odpovídal muž: „Špatně pane, nechce nic pracovati, celý den by stála před zrcadlem a jest pyšná a nadutá jako páv.“ Kristus opět se usmál a šel do třetího domu, kam poslal kočku a když se muže tázal, jak se mu žena líbí, počal muž naříkati: „Ach, falešná jest jako kočka, mlsá celý den a rozškrábala mi již několikráte

tvář!“ Ale čtvrtý muž, kterého Kristus navštívil, nemohl si svou ženu vynachválit, a pravil, že jest tak milá a jemná jako holubice. Pátý muž zase ženě nadával, a jmenoval ji hadem. Šestý pravil, že jeho žena jest lakomá jako straka, sedmý si chválil ženu, že jest pilná jako včela, osmý pravil, že jeho žena se mírností a krásou podobá se srnce, devátý si naříkal, že jeho žena jest šeredná jako sova a desátý konečné pravil, že jeho žena jest — nečistá!

Tak šel pán Ježíš od domu k domu a slyšel o ženách dobré i zlé — ženy měly právě vlastnosti těch tvorů z kterých povstaly a dcery zdařily se po matkách. Proto až do dneška jest tolik druhů žen, kolik druhů tvorů, jež Kristus proměnil v ženy a jež poslal neženatým mužům.

Ze světa zajímavostí

Františka Stránecká

Františka Vsetečková, provdaná Kerschnerová. Že vám jméno nic neříká? Nevadí, protože tuto velkomeziříčskou rodačku určitě znáte jako Františku Stráneckou.

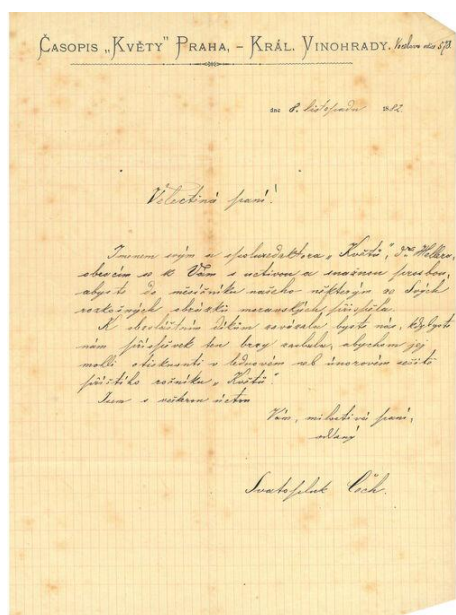

Jsou po ní pojmenovány ulice v Meziříčí a v Brně, na rodném domě na Zámeckých schodech je umístěna pamětní deska. A zapálení čtenáři znají třeba její pohádky.

Františka se narodila Kateřině a Františku Všetečkovým 9. března 1839 ve Velkém Meziříčí. Později se rodina přestěhovala do Stránecké Zhoře, kde se stal Františčin otec hospodářským správcem. Právě podlé této vesnice si Františka následně zvolila svůj pseudonym.

V muzejním archivu můžeme zalistovat rukopisy pohádek O hastrmanu, O pekelné tanečnici či O vyhnaném kuchtíku. Právě tyto pohádky se spolu s dalšími pěti objevily v knize, kterou se Stránecká v roce 1868 uvedla na literární scénu. A právě s Pohádkami z Moravy se objevil také spisovatelčin pseudonym.

Mezi dochovanými materiály nalezneme celou řadu dopisů, které v průběhu let obdržela. Františka Stránecká byla v literárním i přátelském kontaktu hned s několika spisovateli, z nichž můžeme jmenovat Karla Jaromíra Erbena, Svatopluka Čecha či Elišku Krásnohorskou.

Mezi korespondencí nalezneme dopis z 2. listopadu 1885, ve kterém právě Krásnohorská píše: „Jsem upřímnou Vaší ctitelkou, a tak hluboko se klaním Vašemu duchu, Vašemu umění, Vašemu vlastenectví, Vaší pronikavé znalosti lidu, Vaší ryzosti vůbec, - že bych s pýchou a slepou důvěrou uveřejnila a hájila každý příspěvek Váš, i kdybych nesouhlasila s výroky v něm obsaženými, myslela bych si: Stránecká tomu jistě lépe rozumí než já.“

Dle dochovaného dopisu ji pro spolupráci oslovila také Josefa Náprstková, starostka spolku Libuše vydávajícího četbu pro ženy. Básník a prozaik Svatopluk Čech zase v listopadu 1882 Stráneckou požádal o příspěvek do časopisu Květy: „...obracím se k Vám s uctivou a snažnou prosbou, abyste do měsíčníku našeho některým ze svých rozkošných obrázků moravských přispěla.“

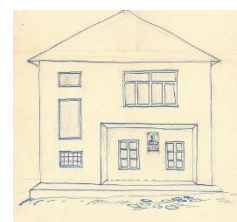

V archivu můžeme dále zalistovat příspěvky, které vycházely v novinách a časopisech, jako byl třeba Časopis Matice Moravské, Národ a škola, Orel, Světozor, Literární listy, Vesna, Obzor či Květy.

Na druhou stranu jsou v muzeu uloženy i materiály osobnějšího rázu, kam můžeme zařadit fotografie rodičů, dětí, úmrtní oznámení manžela Ignáta Kerschnera nebo třeba vstupenku z března 1886 na šibřinky českého čtenářského spolku v Brně.

Pamětní deska s bustou

Na připomínce Františky Stránecké se koncem 50. let minulého století velkou měrou podílela tehdejší ředitelka velkomeziříčského muzea Marie Benešová. Díky ní se v archivu dochovala řada materiálů týkajících se přípravy pamětní desky ke 120. výročí narození. Samotné odhalení se uskutečnilo v neděli 7. června 1959 a v archivu kromě pozvánky s programem a plakátu nalezneme třeba i podepsaný strojopis básně od Ladislava Dvořáka „Oslava“, která byla během slavnostního odpoledne odrecitována. Dochována je také korespondence se spisovatelčiným vnukem Bohumírem Remešem či autorem pamětní desky akademickým sochařem Josefem Klimešem, rodákem z nedalekého Měřína.

Rozhovor

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představili pracovníky našeho domova, se kterými se denně setkáváte. V následujícím rozhovoru se nám představí **naše milá a krásná pečovatelka:**

Viktoriia Bilynets

Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Jmenuji se Viktoriia Bilynets a je mi 27 let. Pocházím z Ukrajiny a do Česka jsem se přestěhovala v březnu 2022. Nyní bydlím s přítelem v Křižanově. Studovala jsem zdravotnickou školu a pak pracovala s postiženými dětmi jako logopedka. V domově pracuji od listopadu 2022 jako pečovatelka.

Co jste věděla o našem domově, než jste se stala jeho součástí?

O domově jsem se dozvěděla z webových stránek a po absolvování kurzu češtiny jsem tu začala pracovat.

Co se Vám na práci v domově líbí?

Komunikace s klienty.

Co ráda děláte ve volném čase?

Můj koníček je příroda. Ráda čerpám energii ze zahrádky a z lesa. Těším se až bude venku teplo a v lese porostou houby. To jsou nejlepší procházky.

Na jaké místo byste se ráda podívala a proč?

Stýská se mi po rodném domově, ale zároveň bych ráda procestovala a blíže poznala Česko.

Jak by vypadal Váš ideální den?

Vzbudím se, dám si kafíčko, zajdu na masáž a do výřivky, potom sama v klidu na oběd, který nebudu muset uvařit, večer se vrátím domů a dám si šampaňský, co mi rodina určitě dala do lednice vychladit.

Co byste si nejvíce přála?

Aby lidé žili v míru a bez hádek. Mrzí mě, co se děje se světem. Snažím se žít, jako by každý den byl posledním, nikdy nevíte, co může přijít.

KVÍZ:

Nejoblíbenější jídlo – maso s masem

Nejoblíbenější barva – podle nálady

Nejoblíbenější roční období – jaro, léto

Nejhezčí dovolená – všechny, hlavně že je to dovolená

Nejoblíbenější květina – heřmánek

Nejoblíbenější TV show – Výměna manželek

Nejoblíbenější místo v domově – pečovatelná 2A

Vtipy

Prosím o minutu ticha za všechny ty dny, kdy jsme vypadali dobře, ale zrovna jsme nepotkali nikoho důležitého.

Jediné, co ještě nezdrazilo jsou nákupní vozíky. Stačí 10 korun a jedeš.

Tenhle týden posiluju nohy. Rozhodla jsem se totiž utéct problémům. Příští týden potrénuju ramena, to mi zase bude všechno jedno.

Těším se, až tě konečně poprvé uvidím. Podle čeho tě poznám?
Mám 165 centimetrů a vážím 63 kilo. A jak poznám já tebe?
Budu mít v ruce metr a váhu.

Mám doma psa, kocoura a papouška. Po čase jsem přišla na to, že mi skvěle nahrazují chlapa. Pes pořád vrčí a něco žere, papoušek blábolí kraviny a kocour není v noci doma.

Včera jsem řekl alkoholu ne. Dnes jsem zjistil, že je slivovice hluchá.

Bezpečnostní systémy. Ve městě: alarm. Vesnice: železná brána, která jde otevřít jen kopancem, branka pojištěná zámek od kola a smotaným drátkem, tabulka s nápisem Pozor zlý pes, udavačský pes osobně, dveře zamknuté na dva západy, sousedky v oknech a před rozkopnutou bránou a v případě té největší nouze opřená sekera u hlavních dveří.

Když ti někdo řekne: *ZA 5 MINUT TAM BUDU*, máš ještě čas na 150 filmů, 3 svatby a stihneš i reinkarnaci v medvěda.

Z kuchyně

Pudink

Oblíbenou chuť dětství si čas od času rádi připomenou i dospělí. Pudink bývá součástí různých diet, neobsahuje dráždivé látky, tělo ho dobře toleruje. Věděli jste, že práškový vymyslel britský chemik pro svou ženu?

Není pudink jako pudink

Historie nám občas ukazuje, že umí být pěkně složitá. A to platí i o pudinku, protože pod tímto názvem se v průběhu věků objevovala řada různých typů jídel. Tak třeba samotné slovo pudink pochází z francouzského slova boudin, což v překladu znamená jelito. Nečekejte sladkost, ale původně směs vepřového masa, ke kterému se přidávalo koření, tuk a vepřová krev. Ta se natlačila do střívka, zašpejlovala a vzniklé jelito se nakonec uvařilo. Středověké pudinky, které tvarem připomínaly současné, se připravovaly ze zbytků potravin, takže byly nejenom masové, ale třeba i zeleninové. Přibližně od sedmnáctého století se začínají objevovat i sladké pudinky, které ovšem vypadaly spíše jako dort, protože se do nich používala i mouka.

Pořádná fuška

Ještě na začátku minulého století bychom se u přípravy pudinku pořádně zapotili. A nutno dodat, že šlo o poměrně luxusní moučník, s ohledem na použité suroviny, alespoň tak to vyplývá z dobových kuchařek. Používalo se velké množství vajec, výjimkou nebylo i deset, smetana, máslo a spousta cukru. Nejdříve se všechny suroviny musely utřít - a při takovém množství to nebylo hotové za deset minut - a pak uvařit v páře. S ohledem na spoustu tuku a cukru by se takový pudink v dnešních dietních doporučeních nejspíš vůbec neobjevil.

Pudinkový prášek

Výroba pudinkového prášku bývá spojována s anglickým chemikem Alfredem Birdem. Tento vystudovaný přírodovědec a lékárník poprvé použil k vytvoření napodobeniny vaječného krému kukuřičnou mouku. Pudink byl určený pouze pro jeho manželku, která měla alergii na vejce. Jednou jej ale zkusili dát hostům, kteří ho přijali vstřícně a cesta k průmyslové výrobě tak byla otevřená. Pudinkový prášek ušetřil mnoha ženám čas a také finance, protože ve srovnání s pracně vařeným a drahým domácím pudinkem byla cena toho instantního zanedbatelná.

Domácí tradice

Pokud fandíte domácím výrobkům a chcete zkusit, jak chutná domácí pudink, není nic jednoduššího.

Připravíme si půl litru mléka, 3 lžíce krupicového cukru, 1 vanilkový lusk, 2 lžíce kukuřičného škrobu a 3 velké žloutky.

Do hrnce nalijeme dvě třetiny mléka, přidáme 2 lžíce cukru a vyškrábneme vanilkový lusk. Dáme vařit.

Mezitím vyšleháme poslední část mléka se žloutky, škrobem a zbytkem cukru. Hotovou směs vlijeme do horkého mléka a za neustálého míchání vaříme do zhoustnutí.

Pudink nalijeme do misek a necháme někde v chladu ztuhnout.

Do pudinku se také krom vanilky mohou přimíchat různé příchutě. Třeba takové pivo a rum, máslo, vlašské ořechy, bílá mouka, vejíčka, kandované a sušené ovoce různých druhů, mandle a samozřejmě voňavé koření. Což vytváří výrazný a pestrý mix chutí, které ne každá nátura a žaludek unesou.

DOBROU CHUŤ PŘEJEME!!

Autor: Terezie Hlouchová, DiS., nutriční terapeutka

Hádanky

Velikonoce

1. Víte, jakým způsobem chytíte velikonočního zajíčka?
2. Proč se velikonoční vajíčka malují?
3. Co je důkazem, že mrkev zlepšuje zrak?
4. Je pěkný, je z čokolády, nevím si s ním věru rady. Nechce mrkev, nechce jíst, lepší bude ho dnes sníst. Co je to?
5. Našel jsem na břehu vrbu, už si proutky čerstvé drbu. Volám všechny na pomoc, budeme plést celou noc. Co je to?
6. V létě jsem dlouho vzhůru, v zimě chodím spát brzy. Kdo jsem?
7. Co se stane velikonočnímu zajíčkovi v dešti?
8. Čím končí Velikonoce?

Řešení:

1. Tak, že budete předstírat, že jste mrkev.
2. Protože je to snazší, než je tapetovat.
3. Žádný zajíček nenosí brýle.
4. Čokoládový zajíc
5. Pomlázka
6. Slunce
7. Zmokne
8. Písmenem E

Seznam zdrojů

Březen: https://www.ceskezvyky.cz/brezen-lidove-zvyky-a-tradice/?_fid=u2h2

Pranostiky: <https://knihovna.obecmokre.cz/lidove-pranostiky>

Vtipy: www.fungate.cz, https://www.facebook.com/halina.bananova/?locale=cs_CZ, <https://www.tycico.cz/>,
<https://www.loupak.fun/vtipy/>, <https://emefka.sk/>

Výročí a regionální osobnosti: <https://www.knihovnatr.cz/cze/sluzby/vyroci-a-regionalni-osobnosti-brezen-2024/>

Hádanky: <https://www.ceskevelikonoce.cz/velikonocni-hadanky/>

Ze světa zajímavostí: https://www.velkomezirisko.cz/vsehochut/12267-serial-ze-zamku-frantiska-stranecka?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=tydenik-velkomezirisko-7-2024

Z kuchyně: <https://zpravy.tiscali.cz/kontroverzni-svatecni-pochoutka-s-dlouhou-historii-546633>;
<https://www.toprecepty.cz/clanky/1391-puvodni-pudink-vypadal-jako-jelito-ten-praskovy-vymyslel-britsky-chemik-pro-svou-zenu/>

Příběhy pro potěchu duše: <https://www.ceskezvyky.cz/kdyz-chodil-pan-jezis-s-petrem-po-zemi-zeny-ve-vsi/>

Mezinárodní dny: <https://blog.hubatacernoska.cz/novinky/breznove-svatky-vyroci-a-dalsi-vyznamne-dny-a-zajimavosti>